RECICLANT ELS RESIDUS D'APARELLS ELÈCTRICS I ELECTRÒNICS

Guia del consumidor responsable

GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA D'INFRAESTRUCTURES, TERRITORI I MEDI AMBIENT

RECICLANT ELS RESIDUS D'APARELLS ELÈCTRICS I ELECTRÒNICS

Guia del consumidor responsable

Edita:
Conselleria d'Infraestructures,
Territori i Medi Ambient
Sistemes Integrats de
Gestió d'Aparells Elèctrics i
Electrònics

Disseny de continguts:
Institut Mediterrani per al
Desenrotllament Sostenibles (IMEDES)

Revisió de continguts:
Conselleria d'Infraestructures,
Territori i Medi Ambient
Sistemes Integrats de
Gestió d'Aparells Elèctrics i
Electrònics

Il·lustracions:
Pablo Pastor

Depòsit Legal:
V-0000-2012

GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA D'INFRAESTRUCTURES, TERRITORI I MEDI AMBIENT

Sistemes Integrats de Gestió de Residus
d'Aparells Elèctrics i Electrònics

AMBILAMP · ecoasimelec · ecofimática · ecolec · ECOLUM · fundación ecoraee's · ecotic · European Recycling Platform · tragamóvil

Davant de la pregunta què **és un residu?**, la pràctica totalitat dels ciutadans sabríem donar-li resposta simplement donant un breu repàs al dia a dia de les nostres llars o centres de treball.

Conscients de la problemàtica mediambiental que suposa la generació de residus, i en especial, d'aquells que han entrat en els últims anys en les nostres llars en forma d'aparells elèctrics i electrònics, la pregunta que verdaderament hauríem de fer-nos és **Hi ha alternatives per a evitar l'impacte ambiental dels residus sobre el medi ambient i la possibilitat de reduir al màxim la quantitat que siguen finalment destinats a abocador?**

En la busca de respostes a esta última qüestió, recau precisament l'objecte de la present guia, què, d'una banda, pretén abordar els principals aspectes que han de ser coneguts per tots els consumidors per a col·laborar, en general, en la correcta gestió dels residus, i d'una altra i de forma específica, en aquelles conductes i accions necessàries per a poder parlar d'una eficient gestió dels residus d'aparells elèctrics i electrònics, coneguts a través de les sigles **RAEE**.

La recentment aprovada Llei 1/2011, de 22 de març, de la Generalitat, per la qual s'aprova **l'Estatut dels Consumidors i Usuaris de la Comunitat Valenciana**, en el seu preàmbul establix que *"En el pla deontològic, cobra especial interés una sèrie de valors que cal reforçar en la societat, i fomenta nous hàbits i aptituds, com són la utilització racional dels recursos, l'adopció de criteris ecològics en les decisions individuals de compra, ús i gaudi dels productes i servicis de consum, **así como la eliminación de los residuos que éstos generen**, la coresponsabilitat i participació del consumidor en la conservació del medi ambient, en la consecució del desenrotllament sostenible i en la protecció de la dignitat i dels drets de la persona en els procediments de fabricació i distribució dels béns i productes, i la prevenció del sobreendeutament."*

L'ESTATUT DELS CONSUMIDORS I USUARIS DE LA COMUNITAT VALENCIANA CONSIDERA IMPORTANT REFORÇAR EN LA SOCIETAT NOUS HÀBITS I APTITUDS COM LA UTILITZACIÓ RACIONAL DELS RECURSOS, L'ADOPCIÓ DE CRITERIS ECOLÒGICS EN LES COMPRES O L'ELIMINACIÓ DELS RESIDUS QUE ELS PRODUCTES DE CONSUM GENEREN

QUÈ SÓN ELS RAEE I PER QUÈ ÉS IMPORTANT GESTIONAR-LOS

Fa anys que els aparells elèctrics i electrònics (AEE) han entrat en les nostres vides per a fer-nos el dia a dia més fàcil, més còmode o simplement per ajudar-nos a disfrutar plenament del nostre temps lliure.

No obstant això, la seua proliferació en els últims anys i, sobretot, la seua composició i materials utilitzats en la fabricació, plantegen un vertader repte a la hora d'establir fórmules per a la seua gestió al final de la seua vida útil. Quan volem desprendre'ns d'estos aparells, bé per que ja no funcionen, bé per que volem renovar-los per altres més moderns, estem generant residus d'aparells elèctrics i electrònics coneguts a través de les sigles **RAEE**.

ES PREVEU QUE LA GENERACIÓ D'ESTOS RESIDUS ES DUPLIQUE EN UN CURT ESPAI DE TEMPS; EN L'ACTUALITAT REPRESENTA EL 5% DEL TOTAL DELS RESIDUS DOMÈSTICS GENERATS

Per tant són diverses les raons de pes que justifiquen la necessitat de gestionar adequadament estos RAEE.

EL SEU ABANDÓ O DEPÒSIT EN LLOCS NO AUTORITZATS POT SUPOSAR LA CONTAMINACIÓ DEL SÒL, LES AIGÜES I L'ENTORN.

UNA GESTIÓ ADEQUADA DELS RAEE GARANTIX QUE ELS SEUS COMPONENTS I SUBSTÀNCIES PERILLOSES SIGUEN TRACTADES ADEQUADAMENT PER A NEUTRALITZAR ELS SEUS EFECTES CONTAMINANTS O PERJUDICIALS PER A LA SALUT.

REAPROFITAR ELS MATERIALS DELS QUALS ESTAN COMPOSTOS ELS RAEE PER A FER NOUS MATERIALS ÉS UNA MESURA INTEL·LIGENT CONTRA EL MALBARATAMENT DE RECURSOS.

CONSELLS PER A IDENTIFICAR UN RAEE

Són múltiples i molt variats els tipus de RAEE que podem generar en les nostres llars i centres de treball, per a identificar-los de forma senzilla apunta estos consells:

LA FORMA MÉS SENZILLA PER A IDENTIFICAR UN RAEE ÉS PREGUNTAR-SE SOBRE EL FUNCIONAMENT QUE HAJA POGUT TINDRE L'APARELL DEL QUAL VOLEM DESFER-NOS. SI PER AL SEU FUNCIONAMENT HAS NECESSITAT PILES, BATERIES O CORRENT ELÈCTRIC, ESTEM DAVANT D'UN RAEE

UNA ALTRA BONA FONT D'INFORMACIÓ ÉS ESTE SÍMBOL

Simplement has de fer la prova, acosta't a l'electrodomèstic més pròxim que tingues al teu abast, a les seues instruccions de funcionament, garantia o embalatge i localitza'l.

A més, este símbol que s'utilitza des de l'any 2005, sol vindre acompanyat amb expressions com a "PROTECCIÓ DEL MEDI AMBIENT" o "IMPORTANT PER AL MEDI AMBIENT".

SI ENCARA TENS DUBTES, ET RECOMANEM QUE ACUDISQUES DIRECTAMENT AL MANUAL D'INSTRUCCIONS DEL PRODUCTE

El símbol de la paperera amb barres que es troba en l'aparell indica que el producte, al final de la seua vida útil, haurà d'eliminar-se separadament dels rebutjos domèstics. L'adequada arreplega selectiva de l'aparell esgotat per al seu reciclatge, tractament i eliminació compatible amb el medi ambient, contribuix a evitar efectes negatius en l'ambient, la salut i afavorix el reciclatge dels materials de què està compost el producte.

TIPUS DE RAEE

La normativa agrupa este tipus de residus en deu categories diferents. Podràs imaginar que el llistat d'aparells que s'inclouen en cada un dels grups és molt extens i variat; no obstant això, et mostrem de forma resumida els que solen ser més habituals en les nostres llars, centres de treball, etc.

GRANS ELECTRODOMÈSTICS

Frigorífics, llavadores, eixugadores, llavaplats, cuines, estufes elèctriques, radiadors, microones, ventiladors i aparells d'aire condicionat.

XICOTETS ELECTRODOMÈSTICS

Aspiradores, planxes, torradores, fregidores, cafeteres elèctriques, ganivets elèctrics, eixugadors de pèl, màquines d'afaitar i rellotges.

EQUIPS D'INFORMÀTICA I TELECOMUNICACIONS

Ordinadors, ordinadors portàtils, impressores, pantalles d'ordinador, ratolins, calculadores, telèfons i telèfons mòbils.

APARELLS ELECTRÒNICS DE CONSUM

Reproductors de música, ràdios, televisors, videocàmeres, altaveus, amplificadors de so i instruments musicals elèctrics.

ENLLUMENAT

Tubs fluorescents, peretes de baix consum, LEDS i lluminàries.

FERRAMENTES ELÈCTRIQUES I ELECTRÒNIQUES

Trepants, caragoladors elèctrics, màquines de cosir, talladores de gespa i serres elèctriques.

JOGUETS O EQUIPS ESPORTIUS I DE TEMPS LLIURE

Cotxes, trens i camions elèctrics, consoles portàtils, videojocs, pulsòmetres i cronòmetres esportius.

APARELLS MÈDICS

Termòmetres electrònics, tensiòmetres, etc.

INSTRUMENTS DE VIGILÀNCIA I CONTROL

Detectors de fum, reguladors de calefacció i termòstats.

MAQUINES EXPENEDORES

Màquines de beguda, snacks, café, etc.

Una altra forma de classificar els RAEE i que pot ser molt atractiva per a practicar amb els més menuts de la casa és a través del sistema següent:

APARELLS DE LÍNIA BLANCA
neveres, aparells d'aire condicionat, llavaplats, cuines, llavadores, aspiradores, torradores, etc.

APARELLS DE LÍNIA MARRÓ
ràdios, televisors, vídeos, equips de música, etc.

APARELLS DE LÍNIA GRIS
equips informàtics i de telecomunicacions com ara ordinadors, copiadores, fax, telèfons, etc.

APARELLS D'ENLLUMENAT
tubs fluorescents, peretes de baix consum, LEDS i lluminàries, etc.

EL PAPER DELS SISTEMES INTEGRATS DE GESTIÓ DE RAEE

Els avanços tècnics i tecnològics de les últimes dècades han afavorit en gran mesura que ens trobem amb un ampli i cada vegada més variat conjunt d'AEE. Però açò ha suposat també que les alternatives de gestió dels RAEE i les seues possibilitats de reciclatge en compliment de la normativa resulten complexes i costoses.

El Reial Decret 208/2005, de 25 de febrer, sobre aparells elèctrics i electrònics i la gestió dels seus residus, establix que els productors d'AEE són els responsables del compliment d'esta normativa. Els **Sistemes Integrats de Gestió de RAEE** (SIG) són les entitats encarregades d'oferir a les empreses productores la cobertura necessària per a garantir la correcta gestió, recuperació i reciclatge dels RAEE.

FINS NO FA MOLTS ANYS ELS RESIDUS D'APARELLS ELÈCTRICS I ELECTRÒNICS S'ELIMINAVEN PER MITJÀ DE LA SEUA INCINERACIÓ O TIRANT-LOS ALS ABOCADORS SENSE SOTMETRE'LS A PROCESSOS DE DESCONTAMINACIÓ NI DE RECUPERACIÓ. CAL BUSCAR L'EQUILIBRI PER A LA SEUA CORRECTA GESTIÓ!

A continuació, presentem els diferents SIG de RAEE que operen en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, i t'invitem a visitar les seues diferents pàgines web per a conéixer, amb més detall, a quin tipus de residu dirigixen la seua activitat, consells per a col·laborar en el seu correcte reciclatge, localització dels punts de depòsit, etc.

AMBILAMP
ASOCIACIÓN PARA EL RECICLAJE DE LÁMPARAS
www.ambilamp.es

ecoasimelec
Fundación para la Gestión Medioambiental de Aparatos Eléctricos y Electrónicos
www.ecoasimelec.es

ecofimática
Fundación para la Gestión Medioambiental de Equipos Ofimáticos
www.ecofimatica.es

ecolec
FUNDACIÓN
www.ecolec.es
www.ecolec.es

ECOLUM
Fundación para el medio ambiente
www.ecolum.es

fundación eco raee's
www.eco-raee.com

ecotic
FUNDACIÓN
www.ecotic.es

European Recycling Platform
www.erp-recycling.es

tragamóvil
Fundación para la Gestión Medioambiental de Aparatos de Telefonía y Comunicaciones
www.tragamovil.es

EL NOSTRE PAPER COM A CONSUMIDORS

Com podràs imaginar, els ciutadans hem de facilitar l'arreplega selectiva dels RAEE i ajudar així que es complisca adequadament el seu cicle de tractament i reciclatge.

La nostra aportació com a consumidors a la protecció del medi ambient dependrà per tant de dos aspectes fonamentals:

MAI NO HAUREM DE TIRAR AL FEM ELS APARELLS ELÈCTRICS I ELECTRÒNICS.

HEM DE DESPRENDRE'NS DELS RAEE D'ACORD AMB LES ALTERNATIVES RECOMANADES PER A LA SEUA ADEQUADA GESTIÓ

ELS ECOPARCS I ELS PUNTS NETS TENEN REGULAT EL TIPUS DE RESIDUS QUE PODEM DEPOSITAR-HI SENSE CAP COST, AIXÍ COM UN HORARI ESPECÍFIC D'ATENCIÓ AL PÚBLIC. INFORMA'T EN EL TEU AJUNTAMENT!

QUÈ FER AMB ELS APARELLS ELÈCTRICS I ELECTRÒNICS UNA VEGADA VULGUEM DESPRENDRE'NS D'ELLS

Els RAEE oferixen diverses alternatives per a poder ser gestionats correctament, i els consumidors ens convertim en una peça clau per a l'adequat funcionament dels SIG junt amb els productors, les administracions públiques i els recicladors.

Perquè el recorregut d'esta gestió funcione, tenim quatre alternatives per a desprendre'ns dels RAEE:

1 L'ECOPARC MUNICIPAL O ELS PUNTS NETS HABILITATS AL TEU MUNICIPI.

2 ENTREGANT ELS TEUS APARELLS I EQUIPS VELLS AL COMERÇ ON ADQUIRISQUES UNS ALTRES DE NOUS DE SEMBLANTS CARACTERÍSTIQUES

ALGUNS COMERÇOS DISPOSEN DE CONTENIDORS ESPECÍFICS PER A XICOTETS APARELLS, PERETES, MÒBILS, ETC., SI NO DISPOSEN D'ESTOS ESPAIS, ENTREGA-HO DIRECTAMENT AL PERSONAL, TAMPOC NO TÉ CAP COST!

3 TELEFONANT PRÈVIAMENT AL SERVICI MUNICIPAL D'ARREPLEGA DEL TEU MUNICIPI

SÓN MOLTS ELS MUNICIPIS QUE DISPOSEN D'UN SERVICI D'ARREPLEGA DOMICILIÀRIA PER A AQUELLS RESIDUS MÉS VOLUMINOSOS, I ON TENEN CABUDA ELS GRANS ELECTRODOMÈSTICS O ELS APARELLS ELÈCTRICS I ELECTRÒNICS QUE PER LES SEUS DIMENSIONS RESULTA MOLT MÉS COMPLICAT EL SEU TRANSPORT.

INFORMA'T EN EL TEU AJUNTAMENT!

ALGUNS ESTABLIMENTS I COMERÇOS OFERIXEN ESTE SERVICI ADDICIONAL EN ADQUIRIR UN NOU APARELL I ACORDAR AMB ELLS EL SEU TRANSPORT AL MATEIX DOMICILI.
PREGUNTA EN FER LA TEUA COMPRA!

4 L'ARREPLEGA A LA LLAR, EN ADQUIRIR UN NOU APARELL DE SEMBLANTS CARACTERÍSTIQUES

ALGUNS CONSELLS PER A SEGUIR ENCERTANT AMB ELS RAEE

MAI

no abandones un RAEE junt amb el contenidor del fem pensant que ***"segur que algú l'aprofita"***

MAI

no manipules un RAEE per a desmuntar els seus diferents components o peces i mesclar-les amb altres residus pensant que ***"ací les peces de plàstic, açò que pareix vidre de bona qualitat a un altre contenidor, els cables directament al fem ..."***

MAI

no abandones un RAEE fora de les vies establides per a això. A més d'estar perjudicant seriosament el medi ambient, este tipus de conductes vénen acompanyades amb la sanció corresponent

EL CAMÍ DELS RAEE A TRAVÉS DEL FUNCIONAMENT DELS SISTEMES INTEGRATS DE GESTIÓ

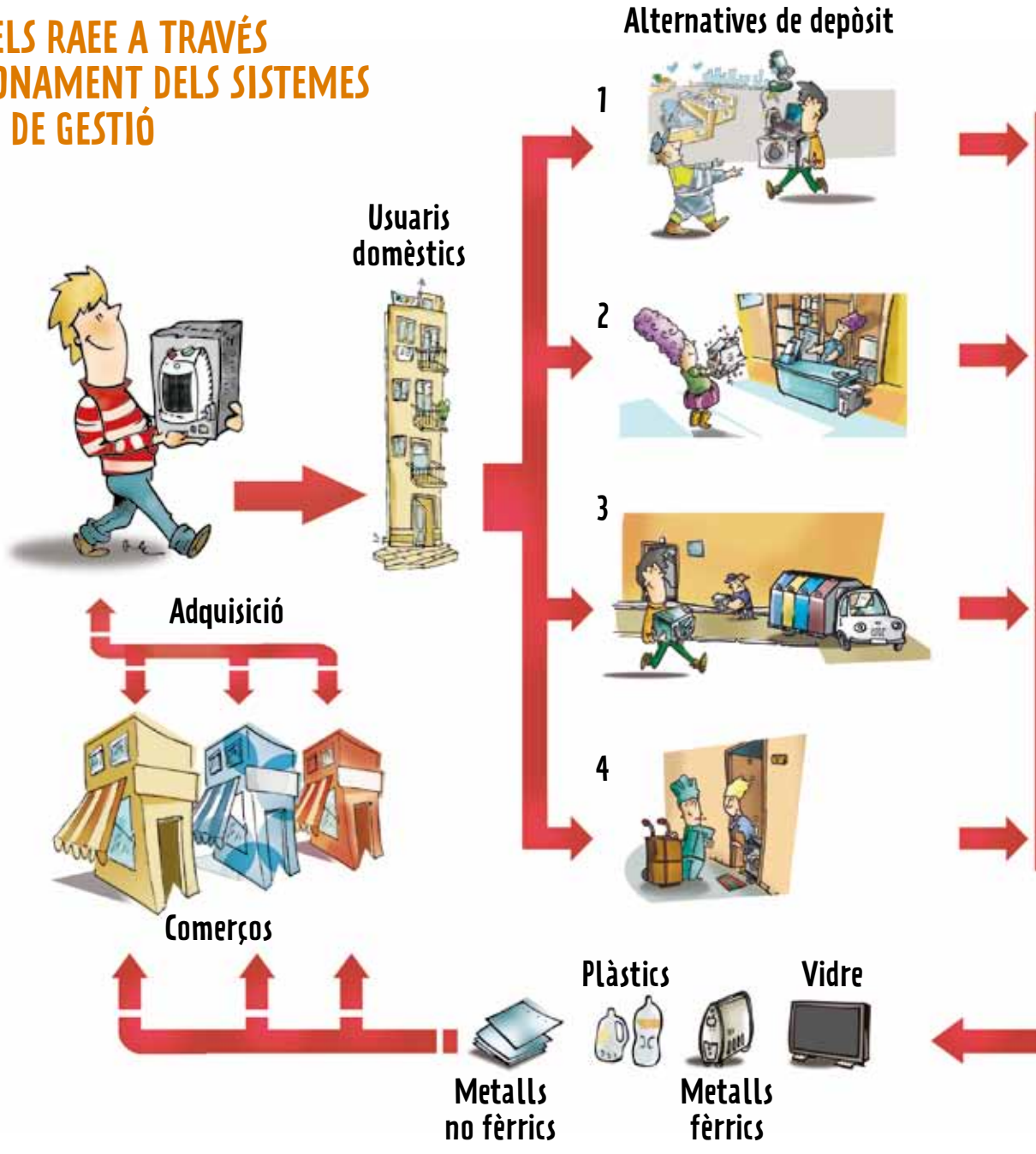

Tractament específic d'elements contaminants

Transport

Plantes de tractament

Fragmentació

Utilització com a matèries primeres en altres processos industrials

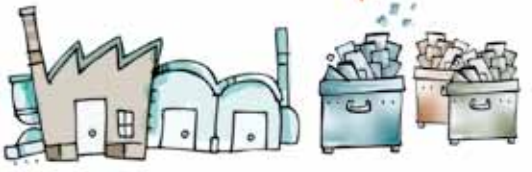

Valoració Energètica

UNA SEGONA VIDA PER ALS RAEE

Amb caràcter general, els RAEE es troben fabricats amb materials valuosos, per la qual cosa el seu reciclatge proporciona matèries primeres secundàries vàlides per a la seua utilització en el procés de fabricació de nous aparells i equips, i evitar així l'ús de recursos naturals i l'acumulació de residus als abocadors.

Resultaria complicat fer un llistat amb tots i cada un dels productes que poden ser obtinguts després de sotmetre els RAEE al seu corresponent procés de tractament i reciclatge; no obstant això, volem oferir-te alguns exemples representatius la destinació dels quals, amb caràcter general, és la seua utilització com a matèria primera en altres processos industrials.

Producte obtingut	Destinació
TROSSOS DE BROMERA	BRIQUETES PER A COMBUSTIBLE DE XIMENERES
VIDRE	FLASCONS DE VIDRE, ASFALTS I PRODUCTES CERÀMICS
PLÀSTICS	NOUS ENVASOS DE PLÀSTIC
ALUMINI, COURE I ALTRES METALLS	PLANTES DE FOSA PER A NOUS METALLS